

Szövetkezés

Felolós szerkesztő:
Fekete György

rendkívüli kiadása

Megjelenik
16.000 példányban

Ez a mi boltunk!

Nem is olyan nagyon régen, három évvel ezelőtt történt, hogy a gyorsan kanyargó Körös partján élő Pusztajlak népe is elindult a szövetkezés útján. Annak idején a község lakosságának lelkes szövetkezeti zászlóbontásáról lapunkban is megemlékeztünk. Ezuttal már a 750 lakosu község Hangya-szövetkezetének eredményes munkájáról számolhatunk be, ami az első három esztendei áldásos tevékenységnek egyik kézzelfogható bizonyítéka. A napokban szövetkezeti Igazgatósága a Hangya-Központ útján 20.000 lej értékű gabonalisztitót vásárolt, hogy a szövetkezet tagjai a vetőmagot, az értékesítésre kerülő szemetes gabonájukat megtisztíthassák.

Egy község gazdasági életében megfizethetetlen értéket jelent egy új rendszerű gabonalisztító. A gyakorlott szemű gazda, ha végignézi valakinek a kalászbába szökkenő vetéstábláján, mindjárt megmondja, hogy a gazda rostált, tisztított vetőmagot vetett-e földjébe, vagy pedig szemetes gabonát. Akinek nem volt alkalma vetőgabonáját megtisztítani, annak a termése nagyon sokat veszít értékéből. Mégis hány községben hiányzik a gabonalisztító, amit Pusztajlak népe a mindennapi fogyasztásán, a Hangya-szövetkezet révén megszerzett magának.

Jó példa, örvendetes tanubizonyosság ez az értékes szövetkezeti magtisztító-gép, a fogyasztási szövetkezetek eredményes működése mellett, amelyek azonkívül, hogy

árat szabályoznak, jóminőségű árut adnak s minden tevékenységükkel a falu népének érdekeit védik, szolgálják, ugyanakkor a megtakarított közös szövetkezeti vagyont beállítják a termelés színvonalának az emelésére.

A megtisztított vetőmag, jobb termést jelent. A szép, piacképes terményt jobb áron lehet értékesíteni. A gazda bevételei növekedése után többet fordíthat gazdasági berendezésének a tökéletesítésére s megindul a több- és jobbtermelés falvainkban, amire ma világszerte nemzetek és népek egymással versenyezve törekednek.

A többtermelésből következik a

több fogyasztás, mert a jobban kereső embernek magasabb az életszínvonala, többet költethet s így a gazdasági élet egészséges vérkeringése, egyensúlya ismét helyreáll.

A legkisebb Hangya fogyasztási szövetkezet is tehát felbecsülhetetlen kincse a falu népének s megnyitja az utat a fogyasztó község előtt, hogy bekapcsolódhasson az emberiség közös, egymásért munkáló gazdasági életfolyamatába. Ehhez azonban szükséges a pusztajlaki szövetkezők önfudatos szövetkezeti hűsége, akik büszkén vallják szövetkezetükről:
Ez a mi boltunk!

LEVELÉS LÁDA.

Milyen az önfudatos szövetkezeti tag?

A napokban egyik szövetkezetünk tagjától levelet hozott a posta, melyben azt írja M. Józsefné, szövetkezeti háziasszony, hogy írjuk meg neki: *Milyen az önfudatos szövetkezeti tag?* Ugyanis, amint írja, lapunkban nagyon gyakran olvassa, hogy az önfudatos szövetkezeti tagok bármelyik község szövetkezetének forgalmát fellendíthetik. Tekintve, hogy az ők szövetkezeti életükből hiányzik az a lendület, az a testvéries kapcsolat, amit más községek virágzó Hangya-szövetkezetéről olvas a »Szövetkezés«-ben, szeretné tudni, hogy miben áll és munkálkodik a szövetkezeti öntudat!

Nagyon hálásak vagyunk M. Józsefné szövetkezeti háziasszonynak, hogy alkalmat adott nekünk levelének nyilvános megválaszolására, aki már ezzel a pár soros levelével bebizonyította, hogy a gondolkozó, öntudatos szövetkezeti tagok sorába tartozik. Kérdésére válaszukat röviden összefoglalva, alábbiakban adjuk meg:

1. Az öntudatos szövetkezeti tag, nemcsak azért lép be a szövetkezet tagjai sorába, hogy azzal saját, egyéni érdekeit szolgálja, hanem arra is gondol, hogy ezzel embertársainak, felebarátainak a jobb megélhetését is előmozdítja.

2. Az öntudatos szövetkezeti tag üzletrészenek összege meghaladja havi vásárlásának kétszeresét, háromszorosát. A szövetkezet csak így tud választékos árukészletet

raktáron tartani. Tudja azt, hogy *szövetkezeti üzletrész-jegyzés és befizetés takarékoság.* A szöv. törvény intézkedése szerint minél előbb arra törekszik, hogy *üzletrészt 500 lejre kiegészítse.* Akinek anyagi viszonyai megengedik, s nagyobb a vásárlása, több 500 lejes üzletrészt is jegyez.

3. Az öntudatos szövetkezeti tagok gondja van a jegyzett üzletrészek befizetésére. Ha egy ösz-

szegben nem tudja befizetni, úgy havi kisebb részletekben törleszti.

4. Az öntudatos tag *nem kér és nem követel a szövetkezésben hitelbe árut*. A hitel káros a tagra nézve, mert adósságba viszi, ami gyakran felborítja a családi békét, másrészt pedig akadályozza a szövetkezet gyarapodását, fejlődését. A hitelezés egészségtelen, beteges állapotot teremt a szövetkezetnél, tehát feltétlen elkerülendő.

5. Az öntudatos szövetkezeti tag *háztartása és gazdasága részére minden árut kizárólag a szövetkezetében vásárol*. Ez az igazi ismertetőjele a szövetkezeti hűségnek és ragaszkodásnak. Csak akkor várhatja szövetkezetének fejlődését, előmenetelét, ha minden vásárlásával saját szövetkezetét pártolja, mert ott minden lej felesleget családjának, gyermekeinek takarít meg.

6. Az öntudatos szövetkezeti tag *nem hallgat a szövetkezet ellenségeire*. Sőt az ingadozó tagokat is felvilágosítja, hogy az árunak ne csak az árát nézze, hanem a minőségét is. A szövetkezet a tagok boltja és tulajdona, ott pontosan mérnek, jó árut adnak s a szövetkezet minden tevékenységével a

lakosság érdekeit védi és szolgálja.

7. Az öntudatos szövetkezeti tagnak, ha valami sérelme van, nem fordít hátat a szövetkezetnek, hanem *panaszával a szövetkezet vezetőiségéhez fordul* és tőle kér orvoslást. Nem az utcán, a nyilvánosság előtt tárgyalja a szövetkezet belső ügyeit.

8. Az öntudatos tag mindig a vezetőségi tagoknál érdeklődik a szövetkezet ügyeiről, *részvesz a szövetkezet közgyűlésein* s ott komolyan, fegyelmeltemen viselkedik. Nem egyéni szempontokból itéli meg a vezetőség munkáját hanem a szövetkezet előhaladásából. Nem hallgat azokra, akik személyi érdekből meg akarják bontani a szövetkezet békéjét, mert gyarapodás, haladás csak ott lehet, ahol *fegyelm, rend és békeség* van.

Ebben a nyolc pontban meg-

próbáltuk összesűriteni az öntudatos szövetkezeti tag feladatait és kötelességeit, amelyek betartása és követése mintegy zsinormértéke annak, hogy valaki méltó legyen az öntudatos szövetkezeti-tag névre. Ott, ahol a szövetkezet tagjai ezt közösségi szellemtől áthatva tartják, ott a szövetkezet fejlődik, virágzik, a falu népének megelégedésére.

Családja

boldogulását, gyermekei jobb jövőjét szolgálja az, aki a szövetkezetben vásárol!

Vásároljunk a szövetkezetben

vastagfalu **ugorkás üvegeket** és a téli savanyításhoz természetes borból készült **Hangya-borecetet**.

János gazda szövetkezik

Üsmeretes ember volt János gazda az egész vidéken! Hogyne lett volna! Kurátor volt, az egyház javainak őre és gyűjtögetője s kuratori minőségben egész nap róttta a falut, hogy beszedje az iskola fentartásához szükséges «egyházadót»!

Nem elég, hogy a hivatal anynyira lekötötte ökemit, hogy szegény felesége mindig csak a hét apró gyermekkel volt együtt, — mert Jánosbá' csak késő este vetődött haza —, hanem még azt az uri nyavalyát is üzte: a vadászatot. Meg is mondta szegény Kalári, a felesége, hogy: János, ha én egyszer megérem, hogy kied meghal, ennél a faháznál többet egy lámpa sem fog meggyulni, mert én világéletemben eleget virrasztottam! Vén tekergő!

Panasz panasznak maradt, nem használt semmit! Egy reggel Jánosbá veszi a puskáját s indul vadászni! De az asszony türelmének is vége szakadt! Elészökik s alaposan összeremti Jánosbát.

— Azt a kied így, meg úgy... mit kőlicál egész nap?... Tegye le azt a puskát, lásson a dolgához...

Erre Jánosbát elönté a méreg,

neki veresédek, megtöpte a markát s Kalári kisiritette az ajtón.

Amint az asszony futva menekült, még utánna is kiáltotta: Én hoztalak ide hé!... nem vejnek jöttem, ... de azt soha meg nem engedem, hogy a saját házamnál a fejemre kerülj!...

Ezzel az ajtót becsapta s nagy mérgesen a puskát felakasztotta a szegre...

Alig sodorta meg az első cigarettát, megszólaltak a gyermekek, egymás után heten: «Édös apám, éhesek vagyunk!» Jánosbá nagy morogva kimegy az istállóba s megfeji a tehenet. Tej már volt s egy nagy puliszkát melléje kanyarított s enniadott a hét apró székelynek...

Az idő telegetett s dél felé esmet elkezdik a gyermekek: Édös apám, mit eszünk?... Jánosbá' elment ki, a tojasokat esze, egy egy nagy puliszkát s egy nagy rántottát meg s a gyermekek neki!

Hanem már kezdte bánni a dolgot... Egész nap otthon kellett üljön s az a sok gyermek... Minden megjárta volna, de estefelé a tyukok nem akartak elülni s már a vacsora kérdése is kezdte izgatni: Hej, asszony, asszony, mégsem kellett vala elkergesselek, bánkódott magában.

Nagy szomorúságában eszébe jutott, hogy nincs még olyan nagy baj, mert van még kolbász a padlásra! Veszi a bicskáját s elindul fel a padlásra. De szerelmes jó Isten, majd leesett a lajtorjáról... Mit látott? Az asszony ül a kényem mellett s szép csendesen fognog. Essze csapja Jánosbá' a kezit s elkurjantja magát: „Jaj, drága feleségem. Látod-e, hijába akartam, hogy ne kerülj a fejemre, mert te még azon es fejjel kerülél... Jere le az Isten áldjon meg s állítsuk vissza a házasságot!”

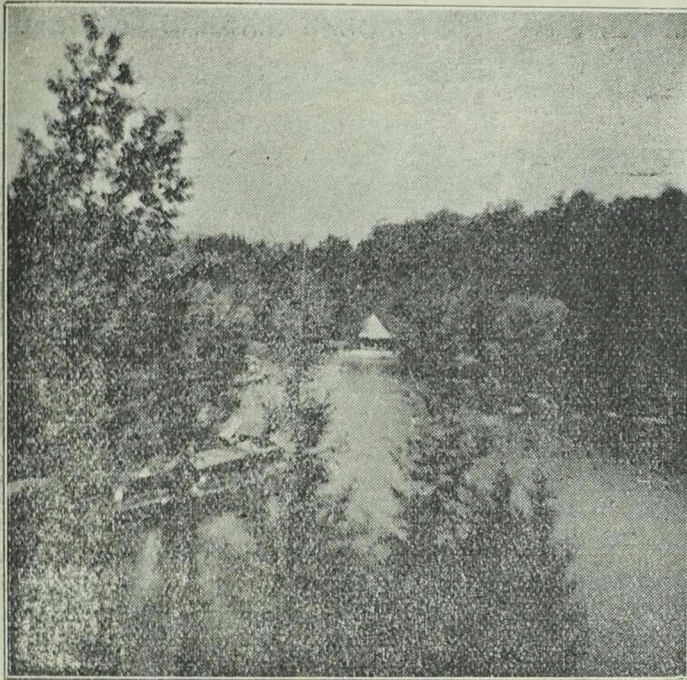
Mondani sem kell, hogy az asszony örömet megbocsájtott s a kolbászt már ő sütötte meg s még káposztacikát es tálalt melléje, melyhez hasonló jókat kívánok... Jánosbának es jó lecke volt ez az egy nap, mert otthonülő ember lett belőle!

Csak most értette meg, amit a Szövetkezésből olyan sokszor olvasott, hogy: „külön-külön nem sokat ér a munkárok” s a házasságra való szövetkezés is megbecsülendő, mert a családban békeséget, egyetértést es előhaladást jelent.

Adja isten, hogy így legyen minden szövetkezeti családban.

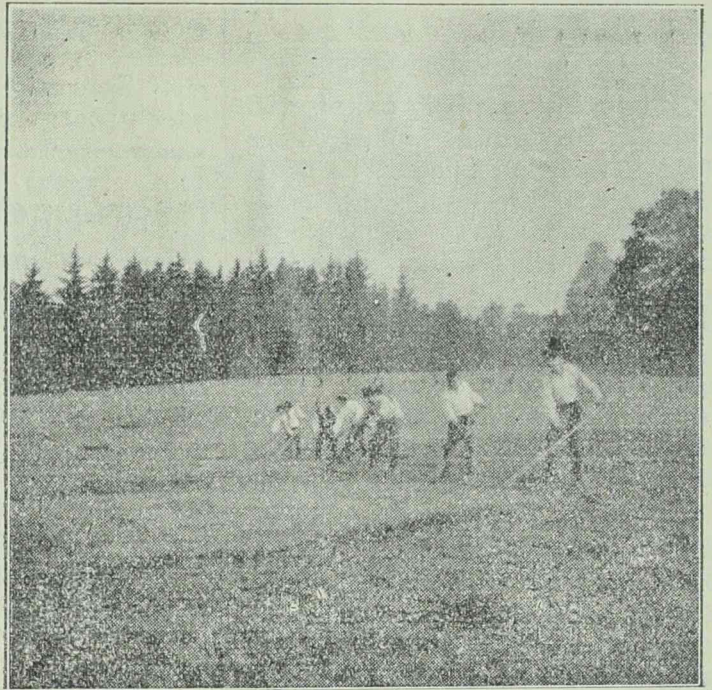
Albești—Fehéregyháza.

Balázs András.

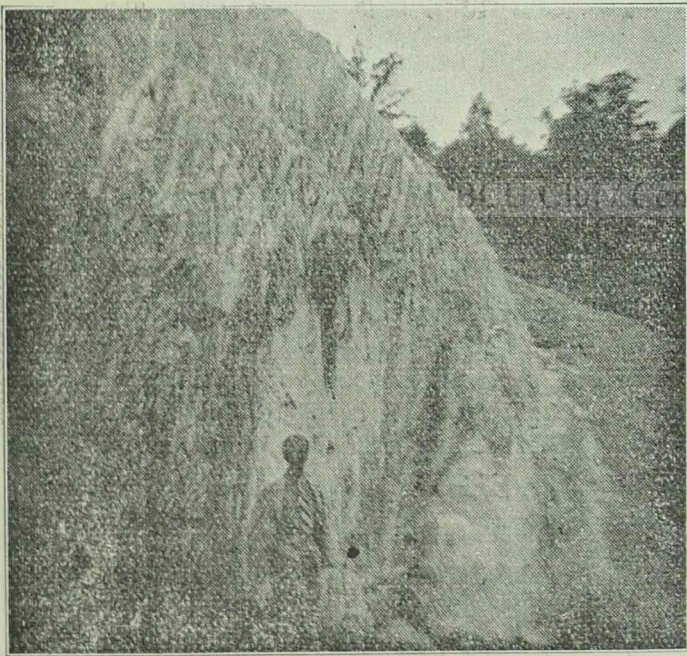
Szováta kincse, a gyógyító hatású Medve-tó.

A szováti fürdő egyik vonzóereje, a meleg, sósvizű Medve-tó. Nem is olyan régen a tó helyén még erdei kaszáló terült el, míg egy szép napon a talaj besüppedt s a kaszáló helyén, meleg, sósvizű és kitűnő gyógyhatású tó keletkezett (Hantos L. f.)

**Vagyok olyan legény, mint te,
Vágok olyan rendet, mint te!**

Székelyföldön egyetlen kaszás-kalácsa sem mulhat el verseny nélkül. Ilyenkor derül ki, hogy a *Hangya-kasza, a kaszák királya*. A nyáron olyan nagyon kereszték, hogy több, mint 10.000 darab *Hangya-kaszt* egy-kettőre szétkapkodtak. — f. —

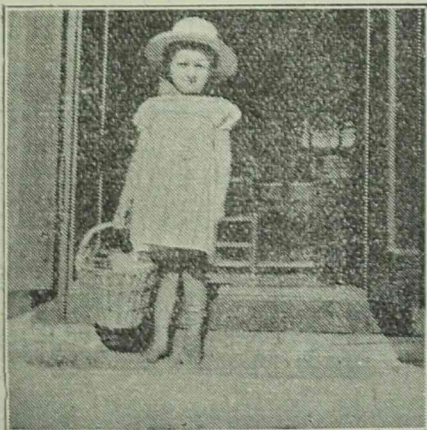

Sóhegy Szováton, a Medve-tó mellett.

Sóőrök vigyáznak arra, hogy senki ne vigyen magával adóztatlan sót

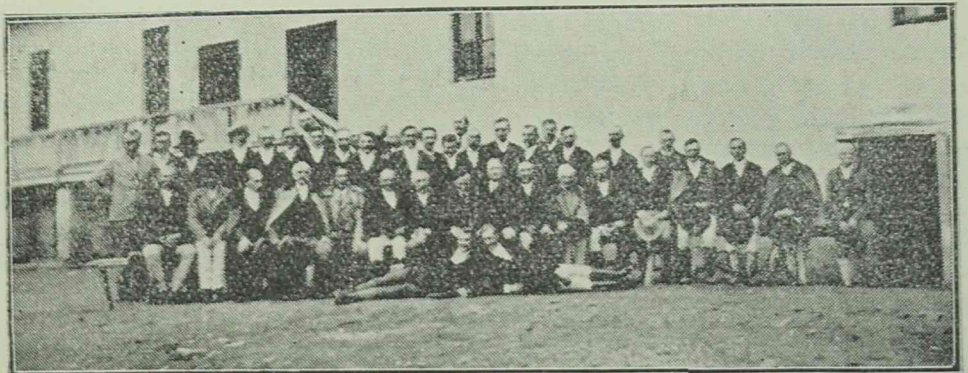

Legelészó kecskék, a meredek hegyoldalon. — f. —

Zsuzsika, a kis szövetkező

a sáromberki szövetkezet előtt. Berekméri István ügyvezető-könyvelő unokája. — f. —

A székelyszentábrahámi szövetkezeti alakuló közgyűlésnek résztvevői.

A tavasz folyamán a község lakói nagy lelkesedéssel alakították meg a Hangya-fogyasztási szövetkezetet. (Mátyás A. felv.)

HIREK

Megszűnt a régi ezüst 100 lejesek forgalma. Julius 25-ike óta a kormány beszüntette az ezüst 100 lejesek magán forgalmát. Az ezüst százlejesekkel még október 25-ig adót lehet fizetni, ezenkívül pedig beváltják a Nemzeti Bank (Banca Naționala) fiókjai is. Magánforgalomban az ezüst 100 lejeseket senki nem köteles elfogadni. Október 25-ig igyekezzék mindenki beváltani, mert azontul forgalmi értéküket teljesen elvesztik.

Külföldre vihető pénzüsszegek. A Román Nemzeti Bank közlése szerint a külföldre utazó személyek 2.000 lej vihetnek magukkal ércpénzben. Ezenkívül külföldi valutában szintén 2.000 lejnek megfelelő összeget vihetnek minden külön engedély nélkül, de ebben a 2.000 lejben, csak 1.000 lej értéket meghaladó pengő, csehkorona, vagy osztrák schilling lehet, a többi külföldi nemes valuta kell, hogy legyen.

Meghalt Marconi. A világ tudományos köreinek nagy gyászja van. Meghalt Marconi, a villamos erő legnagyobb tudósa, a szikratáviró feltalálója, amely alapjául szolgált korunk legcsodálatosabb találmányának, a rádióknak is. A tudományos világnak, az emberiség haladásának óriási szolgálatot tett Marconi. Aránylag fiatalon, 62 éves korában halt meg. Az olasz nemzet királyi pompával temette el nagy fiát s hamvait Rómából Bolognába, szülőföldjére szállították. Az egész művelt világ hálával és kegyelettel gondol az emberi haladásnak egyik legnagyobb uttörőjére.

Terménypiac.

Az EGE. gazdasági helyzetjelentése szerint, az utóbbi napokban a buza ára, mely előzőleg 470 lejig emelkedett, váratlanul vagononként 2000 — lejjel esett. Ezt azzal magyarázzák, hogy a japán kínai háború hírére megindult komoly vásárlások félben maradtak, az utóbb érkezett békésebb hírek vétele után. Erdélyben a 80—81 kg.-os fajsúlyu buza ára feladóállomásnál 450 — lej, Brailában 510 — lej. A tengeri ára Erdélyben 330—350, az árpa élénk kereslet mellett 340—350 lej. A tengeri kivitelét különben a kormány betiltotta. Az ó-királyságbeli gyümölcskereskedők az erdélyi alma iránt már most érdeklődnek, mert ott az idén egyáltalán nem sikerült az almatermés. Valószínűleg az idén Csehszlovákia is nagyobb-

mennyiségű romániai almát fog vásárolni. A szőlő kivitelére a bukaresti Értékesítő Szövetkezeti Központ kapott engedélyt.

Megrepedezett a cipője

s nem tudja miért. Mind a cipészre és a gyárra panaszkodott, hogy nem készítette ki jól a bőrt. Pedig, a hiba nem ott keresendő, mert a cipész jó anyagot választott és a bőrgyár is lelkiismeretesen végezte dolgát. A cipő bőre azért repedett meg, mert *nem jó cipőkrémet használt. A cipőkrémtől függ a lábbeli tartóssága. Ezért használjon mindig Hangya-cipőkrémet. A bőrt puhán tartja, megvédi a repedezéstől.* A cipőt ne akkor tisztítsuk meg, amikor használatba vesszük, hanem mielőtt elteszük. Előbb alaposan takarítsuk meg a sártól, a reaszáll porrétegtől s vékonyan egy darab tisztarongy, vagy puhakefe segítségével kenjük be lábbelinket *Hangya-cipőkrémmel* s utána mindjárt egy ruhadarabbal, vagy puhakefével dörzsöljük fényesre. A lábbelit mielőtt elteszük, huzzuk kaptafára, vagy tömjük ki papírossal, ruhadarabokkal. Így a lábbeli nem vet ráncot és a tisztán tartott, *Hangya-cipőkrémmel* takarított lábbeli nem fog megrepedezni s legalább kétszerannyi ideig tart. A *Hangya-cipőkrémre* ne sajnálja a pénzt, mert lábbelije csak ez által lesz tartóssá.

Nem romlik el az ugorkája

a háziasszonynak amit télire eltesz, ha vigyáz arra, hogy milyen ecetet vásárol. Az ecet konzerváló ereje a gyártási módjától függ. Az ecet nagyon fontos élelmi cikk minden háztartásban s ezért készített a Hangya-központ az idén, szövetkezeti háziasszonyaink részére kellemes ízű *Hangya-borecetet*. Háziasszonyaink eddigellé meggyőződhetek arról, hogy a *Hangya-borecet* kellemes ízével és erősségénél fogva igen jól bevált a különféle ételek savanyításánál. Most minden háziasszonynak alkalma lesz arról is meggyőződni, hogy a *Hangya-borecet* milyen értékes a téli savanyítás felhasználására is. *Az ugorka eltevésére* minden háziasszony *Hangya-borecetet* használjon, amellyel igen szép kinézésű és kellemes ízű ugorkákat tarthat el télire.

„A gazdatársadalom boldogulása, szövetkezeti szervezetségétől függ!”

Hogyan védekezzünk a villámcsapás ellen?

Nyári időben a viharos időjárás különösen a szántó-vető, szabadban foglalkozó emberekre lehet veszélyes. Alább néhány tanácsot közlünk, melyeknek figyelembevételével a villámcsapás veszélye csökkenthető. Ezek:

1. Ne álljunk egyedül álló fa alá.
2. Fasorokban lehetőleg alacsony fa alatt keressünk menedéket.
3. Erdőszélről lehetőleg huzódjunk messze be az erdőbe.
4. Széna- és szalmakazlakat, boglyákat, egyedül álló építményeket kerüljük.
5. A fémszerszámokat — kasza, ásó stb. — tegyük távol magunktól.
6. A folyó- és állóvizek környékéről távozzunk és hagyjuk el az olyan helyeket is, ahol — tudomásunk szerint — a talaj vízenyős, vagy a föld alatt vízréteg van.

7. Kocsiról, lóról, kerékpárról szálljunk le, szakítsuk meg útunkat akkor is, ha gyalog megyünk és menedék hiányában ülünk, vagy fekdüdjünk le a földre.

8. Szántóföldeken, ahol közelben nincsenek fasorok, vagy facsoportok, lehetőleg alacsony buvóhelyeket építsünk. Ezek megóvására alkalmazhatjuk a cserkészek által sátraik védelmére használt rögtönzött villámhárítót. Ez semmi más, mint egy hosszú, vastag vörösrézdrót, melynek az egyik végét a sátor egyik sarkától néhány lépés távolságra elföldeljük, azután hosszú botok segítségével a sátor fölött a lehető legmagasabban átvezetjük és a másik végét ugyancsak elföldeljük. Ez az egyszerű módszer szintén biztos védelmet nyújt a villámcsapás ellen. Kirándulók a drótot felszereléseik között magukkal vihetik, ugyancsak magukkal vihetik a munkások is, különösen, ha kocsival mennek munkára.

Ne vásároljunk hitelbe!

Háziasszonyok öröme

a

Hangya-borecet

Kellemes ízű, 6 és 9 hydrát erősségben, dugaszolt üvegekben kapható minden Hangya-szövetkezetben.